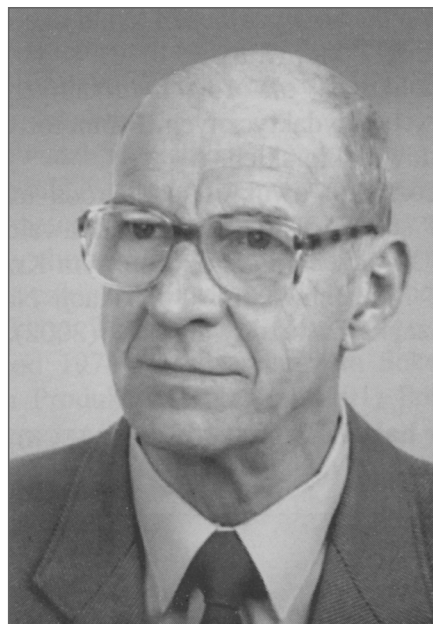

W pierwszą rocznicę śmierci Profesora Ryszarda Stenzla

Ryszard Stenzel urodził się 1 listopada 1937 r. w Lublinie. Studia na Wydziale Zootechnicznym Wyższej Szkoły Rolniczej w Lublinie ukończył w 1961 roku, uzyskując stopień magistra inżyniera zootechniki. Z dniem 1 listopada 1961 r. podejmuje pracę w Katedrze Statystyki Matematycznej na stanowisku asystenta naukowo-technicznego, a po 4 latach (w 1965 r.) zostaje zatrudniony jako starszy inspektor w Związku Producentów Trzody Chlewnej w Lublinie. Nadzorował tam hodowlę reprodukcyjną trzody chlewnej na terenie woj. lubelskiego. W tym celu ukończył kilka specjalistycznych kursów organizowanych przez WSR Kraków i SGGW w Warszawie, m.in. z zakresu budownictwa i zoohigieny, żywienia i rozplodu świń, a także ekonomiki produkcji zwierzęcej. Z dniem 1 listopada 1969 r. zostaje zatrudniony na stanowisku starszego asystenta w Katedrze Szczegółowej Hodowli Zwierząt, a dokładniej w Zakładzie Hodowli Bydła, którego kierownikiem był ówczesny docent Władysław Zalewski. W jednostce tej pracował aż do przejścia na emeryturę (30 września 2008 r.), przechodząc kolejne stopnie awansów naukowych. Stopień doktora nauk rolniczych uzyskał w 1972 r. na Wydziale Zootechnicznym AR w Lublinie po przedstawieniu rozprawy pt. „Zmiany zawartości białka w mleku krów rasy nizinnej czarno-białej i nizinnej czerwono-białej w zależności od zawartości tłuszczu, przebiegu laktacji i pory wycieleń”, której promotorem był prof. Władysław Zalewski i awansował na adiunkta. Stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie hodowli i technologii produkcji bydła uzyskał w 1979 r. na Wydziale Zootechnicznym Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie na podstawie oceny całokształtu dorobku naukowego i pracy pt. „Wpływ żywienia krów różnymi zestawami pasz na wydajność i skład chemiczny mleka”. Z dniem 1 maja 1981 r. awansował na stanowisko docenta.

Cały dorobek publikacyjny prof. Stenzla (poza kilkoma artykułami dotyczącymi trzody chlewnej) związany jest z jednym gatunkiem zwierząt gospodarskich, tj. bydłem. Najwięcej prac oryginalnych dotyczy problemów oceny wartości hodowlanej krów i buhajów oraz oddziaływania czynników genetycznych i środowiskowych na zawartość podstawowych składników w mleku. Problematykę tę uzupełniają prace dotyczące budowy wymienia krów i łatwości odstawiania mleka.

Znaczące miejsce w dorobku Profesora zajmują prace nad efektami krzyżowania polepszającego krajowego bydła czarno-białego z innymi odmianami i rasami, m.in. takimi jak czarno-białe bydlę holenderskie, niemieckie, duńskie, szwedzkie, a przede wszystkim holsztyńsko-fryzyjskie (z USA i Kanady). W badaniach tych analizowano nie tylko przewagę dla wydajności mleka, ale również zmiany w jego składzie, przydatność do doju mechanicznego i wskaźniki rozrodu. Doceniając wagę badań realizowanych w ośrodku lubelskim nad doskonaleniem bydła, których współautorem był również prof. Ryszard Stenzel, Minister NSzWiT wyróżnił je zespołową nagrodą I^o.

Wyraźny wymiar aplikacyjny miały badania Profesora dotyczące oceny zdolności opasowej i wartości rzeźnej bydła rasy czarno-białej, polskiej czerwonej oraz mieszańców tych ras z francuską rasą charolaise. Wykazano w nich przydatność krzyżowania towarowego do znaczącej poprawy efektywności produkcji wołowiny. W późniejszych latach badania te rozszerzył również na wykorzystanie w krzyżowaniu towarowym rasy simentalskiej i limousine, a także efektywność stosowania w opasie młodego bydła różnych zestawów paszowych roślin strączkowych, żyta i pszenżyta w miejsce śruty jęczmiennej. Z tego zakresu wykonano pod kierunkiem Profesora 2 prace doktorskie.

Całość dorobku publikacyjnego Profesora Stenzla obejmuje ponad 150 pozycji, z czego około 100 to oryginalne prace naukowe.

Jako nauczyciel akademicki prowadził zajęcia dydaktyczne na Wydziale Zootechnicznym, Rolniczym, Weterynaryjnym, Techniki Rolniczej, Ogrodniczym oraz Studium Nauczycielskim.

Jest współautorem 5 pozycji dydaktycznych wydanych przez uczelnię lubelską oraz auto-

rem 20-minutowego filmu instruktażowego (głównie dla służby rolnej) o metodach odchowu cieląt i opasu młodego bydła rzeźnego.

Profesor Ryszard Stenzel wypromował 3 doktorów, opracował ponad 10 recenzji związanych z awansami naukowymi (prac doktorskich, habilitacyjnych i na tytuł profesora), m.in. dla ośrodka krakowskiego, wrocławskiego, olsztyńskiego i warszawskiego. Pod kierunkiem Profesora wykonano około 80 prac magisterskich.

Profesor Stenzel trwale zapisał się również w zakresie działalności organizacyjnej, zarówno na szczeblu Wydziału, Uczelni, jak i na forum ogólnopolskim. W latach 1981-1987 pełnił funkcję prodziekana Wydziału, a w latach 1990-1993 prorektora Uczelni ds. Kadr i Organizacji.

Przez ponad 20 lat aktywnie działał w organizacji (na szczeblu wojewódzkim i krajowym) Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych. Za działalność tę został wyróżniony w 1986 r. Medalem X-lecia Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych, a w 1987 r. listem gratulacyjnym Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej. Za szeroką aktywną działalność w zakresie kształcenia młodzieży, m.in. jako przewodniczący jury XIII Sesji Studenckich Kół Naukowych w Krakowie, opiekun praktyk zagranicznych, współautor wielu pozycji dydaktycznych został wyróżniony w 1988 r. nagrodą indywidualną III° Ministra Edukacji Narodowej, a w 1992 r. Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Przez ponad 40 lat był aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego. W roku 1988 został wybrany na Przewodniczącego Koła PTZ w Lublinie i członka Zarządu Głównego. Za działalność tę został wyróżniony „Honorową Odznaką PTZ”. Prof. Ryszard Stenzel ma także swoje trwałe miejsce w działalności Lubelskiego Towarzystwa Naukowego. Przez wiele lat pełnił funkcję zastępcy sekretarza generalnego, a w ostatniej kadencji, tzn. w roku 2008, został wybrany wiceprezesem tego Towarzystwa. Za szerokie zaangażowanie w tę działalność został wyróżniony w roku 2002 bardzo prestiżowym w lubelskim ośrodku naukowym odznaczeniem „Resolutio pro Laude Academica”.

Za aktywną działalność naukową i dydaktyczno-wychowawczą wyróżniony został także m.in. Srebrnym Krzyżem Zasługi, Odznaką Zasłużony Pracownik Rolnictwa, Medalem Pamiątkowym AR w Lublinie i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Profesor Ryszard Stenzel odszedł od nas 8 stycznia 2012 r., a 12 stycznia liczne grono kolegów i przyjaciół pożegnało go na cmentarzu przy ulicy Lipowej w Lublinie, gdzie spoczął obok swoich rodziców.

Zygmunt Litwińczuk